

[J. S. Foget.]

sin politiske Magt er traadt i Baggrunden, og at han nu i sin Nød raaber paa Bonden, for at han kan hjælpe Arbejderen ud af Kapitalens Kløer. Hertil tror jeg, den danske Bonde er i høj Grad villig, hvis han kan faa tilsvarende Betaling for Samarbejdet, som Kapitalen hidtil har faaet, men der er et gammelt Ord, der hedder: Lige for lige, naar Venskab skal holdes, og jeg tror ikke, at nogen dansk Bondefraktion gaar ind paa Samarbejde under andre Vilkaar.

Jeg udtalte ved sidste Samlings Slutning en Frygt for, at naar man intet foretog sig for at forhindre Tvangsauktioner og ikke vilde gaa med til en gennemgribende Ændring af Landbrugets Arbejdsvilkaar, vilde det store Krak komme inden længe. Min Frygt er i nogen Maade slaaet til. Tvangsauktionernes Antal er steget stærkt. I Maanederne Maj, Juni, Juli, August og September 1936 var der i alt 169 Tvangsauktioner under Landbrugsejendomme, i de samme Maaneder i Aar var der 232. Stigningen er altsaa aabenbar, om end ikke saa stor, som jeg havde frygtet. Grunden hertil er imidlertid ikke, at Betalingsevnen er til Stede, men derimod den, at de forskellige Kreditinstitutioner har vist ret stor Hensynsfuldhed over for Debitorerne og i videre Omfang, end jeg havde tænkt mig, har benyttet sig af den Henstandslov, vi vedtog ved sidste Samlings Slutning. Det er imidlertid kun en Forrykning af Tidspunktet, her er Tale om, en Ophobning af Tvangsauktionerne, som jeg frygter for før eller senere vil give sig frygtelige Udslag.

Man har hævdet, at Tvangsauktionerne i de senere Aar har været under Normalen. Dette er imidlertid langt fra rigtigt. I Femaaret 1910—14 var der rundt regnet 1 000 Tvangsauktioner om Aaret i Landdistrikterne, og 497 i Hovedstad og Provins. I Femaaret 1931—35 var der gennemsnitlig 3 206 i Landdistrikterne aarligt og 626 i Hovedstad og Provins. Vi ser altsaa, at sammenligner man med før Krigen, er Tvangsauktionerne aarligt mere end tredoblet i Landdistrikterne, men kun forøget med ca. 20 pCt. i Hovedstad og Provins. Naar man saa ved, at Antallet af Landbrugsejendomme er omtrent uforandret, hvorimod Antallet af Byejeendomme er steget enormt, vil vi sikkert faa det rette Forhold frem, naar vi siger, at Tvangsauktionerne paa Landbrugsejendomme i Femaaret 1931—1935 er tredoblet, medens Antallet er forholdsvis det samme for Byejeendomme.

Med god Grund spørger man rundt omkring i Landbohjemmene: Hvad skal

dette ende med? I Hobetal har man maattet benytte Akkordlovene og Henstandslovene og nu Gældssaneringsloven. Som en Mand sagde til mig: Jeg er ophørt med at tænke paa Dagen i Morgen; jeg gør, hvad jeg kan, og saa venter jeg paa den næste „Ordning“, naar Gælden er vokset for stærkt igen!

Vi har fra vor Side altid vist, at vi tog positive Hensyn i den politiske Forhandling her. Vi tog Medansvaret, naar vi fandt, at en Lov betød en Bedring af Landbrugets økonomiske Stilling. Vi stemte saaledes ogsaa for Smørloven, men Takken herfor fik vi i det ærede Medlem Hr. Hartvig Frischs Ordførertale, hvor han udtalte under Henvisning til Mødet paa Skamlingsbanken, at en saadan Hjælp betakkede man sig for, og det ærede Medlem Hr. Aage Fogh udtalte det samme forleden Dag. Vel, naar man ligefrem ikke ønsker, at vi giver Tilslutning til de forskellige Love, saa kan man da saa inderlig godt blive fri, og vi kan indtage samme Stilling som Venstre og blot kritisere, naar det er det, man ønsker.

Vedrørende Erhvervenes Laanefond vil jeg meget indtrængende henstille til Finansministeren, at den Modstand, man hidtil har vist mod, at disse Laan kommer med under Gældssaneringen, ophører, og jeg vil gerne spørge Ministeren, hvad man begrunder denne Modstand med. Den korte Afdragstid paa Erhvervenes Laanefonds Laan foraarsager, at Afdragene er relativt store. Jeg tillader mig derfor at henstille, at man enten giver en foreløbig Afdragsfrihed, eller at man skyder Afdragene ud over en længere Aarrække.

Jeg vil endvidere gerne spørge Landbrugsministeren, om han virkelig synes, det er betimeligt at gøre den Fordring fra Akkordloven i 1932 paa ekstra 35 pCt. Dividende effektiv. Der er jo udsendt Gældsbreve herpaa, og man har paabegyndt Tvangsauktionerne paa Basis heraf. Jeg finder en saadan Fremgangsmaade ganske urimelig, thi det Grundlag, der blev fastsat, for at disse 35 pCt. skulde blive effektive, kunde passe dengang, men ikke nu, da Produktionen af Svin er nedskaaret, saa at en Prishævning paa Flæsk ikke er helt effektiv — og den Prisstigning, som har fundet Sted paa andre Varer, har Landøkonomisk Driftsbureau paavist er mere end opslugt af Prisstigningen paa Landbrugets Forbrugsvarer. Jeg finder det derfor urimeligt at gøre disse Fordringer effektive nu.

Jeg vil ogsaa gerne spørge Landbrugsministeren, hvorledes det gaar med den konjunkturbestemte Rente for Statshus-